

SLOVAK A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1 SLOVAQUE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1 ESLOVACO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 14 May 2007 (morning) Lundi 14 mai 2007 (matin) Lunes 14 de mayo de 2007 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Napíšte komentár o **jednom** z nasledujúcich textov.

1. (a)

10

15

20

25

30

Písanie bez konca (Úryvok)

Človek je nešťastný, keď sa pustí do písania a keď to nemá hotové. Ale nová mizéria nastane, keď dáku prácu dokončil a nezačal nič novšie alebo chvíľu váha, či má vôbec písať. Každý píšuci človek pozostáva totiž – ako rozhádzaný šuplík, ktorý sa večne chystáme upratať – z množstva zbytočne prepisovaných plánov na väčšie celky i na malé formy, z mnohých úryvkov minulosti, a nemôže sa odhodlať zbaviť sa neupotrebiteľného haraburdia, čo sa mu kumuluje, šróbikov, nepasujúcich kľúčov a kľučiek, handričiek, pripomínajúcich belasé nebo detstva a mladosti. Možnože sa to ešte zíde, možnože z toho dačo bude.

A naraz sa chytíme, zdanlivo, najmenej upotrebiteľnej témy, ako keď sa niekedy z nevysvetliteľnej príčiny zahľadíme na starú fotografiu alebo na starý zaprášený časopis a či kalendár. A nedá to pokoj. A ako vnútorná reťazová reakcia zobudí to z rozličných poschodí vedomia i naoko nesúvisiace obrazy, zážitky, spomienky a asociácie. Darmo sa brániš. Duchovná skladačka sa veru i nástojčivo derie do bytia.

Človeku by nestačili ani štyri životy, aby premeditoval, čo sa z neho vyplaví z minulosti, pomiešané a skombinované s archetypmi a s inými vývrhmi podvedomia. Darmo sa brániš. V tej hĺbke je všetko zahustené. A ako na ostrí noža dotyky duchovných rovín. Najkrajšie psychodrámy sú tie, v ktorých sa nič dramatické neodohráva.

Čo by kto mal z toho, keby si vedel predstaviť, že sedím v inšpekčnej izbe, mám operačnú pohotovosť a naproti mám resuscitačnú izbu, v ktorej leží práve privezený mladý človek, zrazený autobusom, v bezvedomí, so zlomenou panvou, s krvácajúcim mechúrom, s príznakmi vnútrolebečného krvácania, v ťažkom šoku, iste pred smrťou, a iný, ktorého povláčili kone, s tvárou na nepoznanie zdeformovanou, spuchnutou a zakrvácanou, v bezvedomí a s tracheotómiou? A ďalší? Kto však z nás vie, aké vedomie je naše takzvané bezvedomie?

A vonku prší a jar vyplavuje svoje šťavy do všetkého, čo žije, bez ohľadu na umieranie. Život vzkriesený všetkými smermi i smerom k smrti. Zastavujúci sa dych človeka nezastaví život. Bo všetko je život. Život sa v ničom neopustí. Žije cez seba i napriek sebe. Čochvíľa sa končí sen o skutočnosti. I na dne trpkosti je slnko. Kde sa zastaví dych slnka? A kedy sa zúročí jeho prechod? Veď slnko nie je lacný úsmev noci. Ani sa jej nedalo premôcť. Len občas dýcha tmou. Ako všetko živé. Ako jasavé podvedomie vesmíru. A ako pečať potrebnej nádeje pre maloverných.

Mal by som si dať úlohu. Ale nevernosť času je taká milá, ak nikomu neublíži. A vôbec. Načo sa ponáhľať. Smrť beztak neukrátime. A počet kníh na svete jej neublíži, keď sa blíži.

Niet zabúdania, len premena spomínania. Niet smrti, len iný typ života. Niet boja, len iný spôsob túžby.

Kdesi, pamätám sa, som čítal, že Thomas Mann bol spokojný, keď denne popísal pol hárka papiera. A Saroyan šesť strojom napísaných hárkov. Ale nie to je podstatné. Pre dnešného píšuceho tvora ide o to, že každý starý pojem, či je to niečo okrajové, či tá najzákladnejšia otázka o tom poslednom, všetko chce precúdiť tými najvlastnejšími kritériami, ktoré vydoluje zo svojich najhlbších zážitkov a poznatkov.

Pavol Strauss, Život je len jeden, (1996)

1. (b)

Kde ste, opustené miesta môjho detstva?

Kde je naša ulica, ktorá sa točila do kruhu? Kde je naša ulica, ktorá sa točila s vetrom?

5 Kde sú moje sny z tejto ulice? Kruh sa zaostril, vietor fúka

do rohov,

v rohoch prespávajú naše sklamania.

A kde sú kaluže z našej ulice?

10 Padá z nich dážď a padá

k nám dovnútra.

Kde sú poštári a kde je ich zelené

auto

s mapou sveta na dverách?

15 Poštári lepia obálky anjelom a mapa sveta je stočená

na vojenské účely.

A kde je more môjho dospievania

a vtáci nad morom?

20 More a vtáci ma opustili pod l'avým krídlom lietadla. Kam som to vlastne letel? Domov.

A kde je moja láska, moje veľká

25 láska?

Je v žiadosti o rozvod, prelepená

kolkom.

Nie, nič, nič z toho už nie je.

A pokial' to bude možné, ani nebolo.

Erik Groch, Súkromné hodiny smútku, (1989)